

Päihteet, seksuaalivähemmistöt ja transihmiset

Julkaistu 4.4.2007. Päivitetty 15.8.2011

Ei-heteroiden (homot, lesbot, biseksuaalit ja ihmiset, jotka eivät halua luokitella itseään) ja transihmisten päihteiden käyttö ei poikkeaa valtaväestön käyttötavoista. Joitain erityiskysymyksiä on kuitenkin hyvä nostaa esiin.

Oman seksuaalisen suuntautumisen tai sukupuolen kokemisen hyväksyminen on joskus pitkä prosessi. Itsensä hyväksymisen vaikeudesta johtuvaa ahdistusta helpotetaan usein päihteiden käytöllä. Sukupuolen korjausprosessin ollessa alussa tai kesken henkilöllä voi olla tarve kieltää omaa kokemustaan ja paeta päihteiden käyttöön.

Ei-heteroseksuaalisilla henkilöillä on perinteisesti vähän paikkoja, joissa tutustua toisiin samanlaisiin ihmisiin ja löytää kumppani itselleen. Kontaktinhakupaikat ovat usein homobaareja ja yhteisössä turvalliseksi määriteltäviä pubeja. Kohtaamispaikat tarjoavat tilan, jossa voi vapaasti ja selittelemättä olla oma itsensä ja tulla hyväksytyksi. Monelle ne ovat myös paikkoja, joissa voi kokea kuuluvansa enemmistöön ja "olla normaali".

Päihteiden käyttö antaa usein rohkeutta aloitteiden tekoon ja kontaktin hakemiseen. Päihteiden vaikutuksen alaisena riskit kuitenkin kasvavat; irtosuhteita voi olla enemmän ja myös itsensä ja partnerinsa suojaaminen tartunnoilta saattaa unohtua.

Joidenkin osakulttuurien päihdemyönteisyys voi vaikuttaa lisäävästi alkoholin ja huumeiden käyttöön. Moni hakee vertaistensa hyväksyntää erilaisten päihdekokeilujen tai runsaan käytön kautta.

Kaikille päihteiden käytöstä ei muodostu ongelmaa, vaan pysytään kohtuukäytössä. Joillekin baarissa istumisesta tulee elämäntapa. Sosiaalisten kontaktien ollessa haasteellisia päihteiden käyttö yksin voi yleistyä. Päihteiden käyttö koskee kaiken ikäisiä, mutta hoitoon hakeudutaan yleensä varsin myöhäisessä vaiheessa käytöstä johtuvien vaikeuksien jo kasaannuttua.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden piiriin hakeuduttaessa on monesti erilaisia pelkoja.

Päihdeongelmaiset seksuaalivähemmistöihin kuuluvat henkilöt ja transihmiset eivät välttämättä hakeudu syrjinnän tai työntekijän oletettujen asenteiden pelossa palveluiden pariin. Pelot koskevat myös henkilökunnan ja muiden asiakkaiden kohtaamista erityisesti laitoshoidossa.

Hilkka Lydén
Armi Kurvinen

Päivittänyt:
Marita Karvinen
Seta Ry

Lisätietoja:
<https://seta.fi/>
<https://transtukipiste.fi/>

link
Lähde verkko-osoite: <https://paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/paihteiden-kayton-erityisryhmia/paihteet-seksuaalivahemmistot-ja-transihmiset>